

Ordförandeskapets förslag till avtal om en enhetlig patentdomstol, Ju 2011/255/L3

Svenska Föreningen för en Fri Informationsinfrastruktur, FFII, har intresse av patentsystemet utifrån innovation och tillväxt för mjukvara. Vi är därför glada att bli tillfrågade om en ny patentdomstol.

Vi ser gärna att det europeiska patentsystemet effektiviseras och integreras, men är kritiska om en patentdomstol blir sista instans. För mjukvara handlar det om rätt balans mellan patent, upphovsrätt, tillgång till och möjligheten att hantera information. USAs högsta domstol har återkommande bromsat USAs federala patentdomstol i frågor om vad som får patenteras. Vi menar att det krävs en allmän högsta instans för att göra en balanserad bedömning. Idag finns stora risker för utvecklare när abstrakta och teoretiska metoder patenteras trots avgränsningar i Europeiska patentkonventionen.

Ekonomisk forskning visar att många patent, speciellt inom mjukvara, hämmar innovation och tillväxt(1). En mer balanserad och oberoende bedömning än patentkårens egen behövs för att klargöra gränser (2), minska kostnader och ge de enskilda patenten större värde.

Jonas Bosson, ordf. FFII.se

FFII.se är en ideell förening och den Svenska delen av FFII(.org). FFII är representerat i över 20 länder och arbetar för ett balanserat skydd för innovationer inom informations- och databehandlingsområdet.

1 A Generation of Software Patents, Bessen, Boston University
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1868979
(se även: <http://researchoninnovation.org/>)

2. Yttrande i betänkandet ”Patent och innovationer för tillväxt och välfärd” SOU 2006:80
<http://www.ffii.se/jonas/sou2006-80/FFII-yttrande.html>

Bakgrund

I en serie beslut hos det Europeiska patentverkets besvärsmått så har nyhetsprövning separerats från vad som icke är patenterbart, något som gör affärsmetoder patenterbara om man samtidigt refererar till redan känd teknik. Man har även gjort publicering av programkod till ett intrång med hänvisning till lagring på disk. Datorprogram är även patenterbara genom hänvisning till andra undantag som avvägningar i organisation av data och antal beräkningssteg, något som motsvarar vad man kan åstadkomma med penna och papper. Vi ifrågasatte 2004 utvecklingen med texten ”Kan jag patentera min film?” (1).

Amazons ”one klick shopping”-patent fick många rubriker när det godkändes av EPO och blev även exempel under arbetet med EU-direktivet för datorrelaterade uppfinningar 2004. Än idag betalas förnyelseavgifter för det hårt kritiserade patentet till EPO och mellan 2004 och 2011 har EPO i snitt godkänt tusen kategoriserade affärsmetods- och beräkningspatent från USA per år. Samtidigt förnekar man att man beviljar affärsmetodpatent som dessutom inte får patenteras i patentkonventionen. Även Patentverket följer idag EPO:s praxis, som beviljade det s.k Pettersonpatentet som i Sverige fick avslag ända upp till Regeringsrätten.

FFII har varit aktiva i att ge förslag på lämpliga avgränsningar (2). EPOs femte president, Brimelow, försökte för ett par år sedan få ett klargörande om vad som gäller för mjukvara (3), men EPOs besvärskammare avslag ärendet. En stor mängd patent är därför oklara beroende på utvecklingen framöver.

Varför är just mjukvarupatent problematiska?

Eftersom mjukvarupatent handlar om hur information behandlas och beräknas så är det mycket enkelt att uppnå nyhetskravet, det handlar bara om att använda nya ord som inte ger träff i patentsökningarna. Något mer konkret än information existerar inte när nyheten i patentkravet ligger i databehandling. Stämningarna blir lätt absurda, som i exemplet nedan(4), men riskerna gör att man tvingas betala eller lägga ned, eftersom det är svårt och dyrt att bestrida. Patentsystemet är på flera sätt dåligt anpassat för datorprogram som bygger på abstraktioner och konsumentdriven utveckling.

Övrigt referensmaterial

Papers on software patents: <http://eupat.ffii.org/papers/>

Citat om EPLA och mjukvarupatent: <http://epla.ffii.org/quotes>

Citat kring mjukvarupatent: <http://eupat.ffii.org/archiv/cusku/>

Unitary-patent analys <http://www.unitary-patent.eu/content/legal-basis-unitary-patent-do-not-play-fire>

1 ”Kan jag patentera min film?” <http://www.ffii.se/patent/filmpatent>

2 ”Ten core clarifications” <http://eupat.ffii.org/papers/europarl0309/juri0504/core.en.pdf>

3 Brimelow-referral: <http://www.ffii.org/EPOReferral>

4 Patentintrångskrav: http://www.ffii.se/jonas/patent_se521093.pdf